

UT3

Edificis, espais i productes destinats a les persones en situació de dependència

CFGM Atenció a Persones en Situació de Dependència

MP Organització de l'Atenció a Persones en Situació de Dependència

Curs 2025-26

Què aprendrem a la UT3?

CONTINGUTS

Edificis, espais i productes destinats a les persones en situació de dependència

- El marc general. Disseny per a tothom.
- Accessibilitat a l'edifici.
- Accessibilitat en el mobiliari.
- Els productes de suport.
- Condicions ambientals i instal·lacions de seguretat.
- Senyalització i ambientació d'espais.

MARC GENERAL: DISSENY UNIVERSAL

La **igualtat d'oportunitats** és l'absència de qualsevol discriminació que obstaculitzi el reconeixement o l'exercici dels drets i llibertats fonamentals de qualsevol col·lectiu o persona.

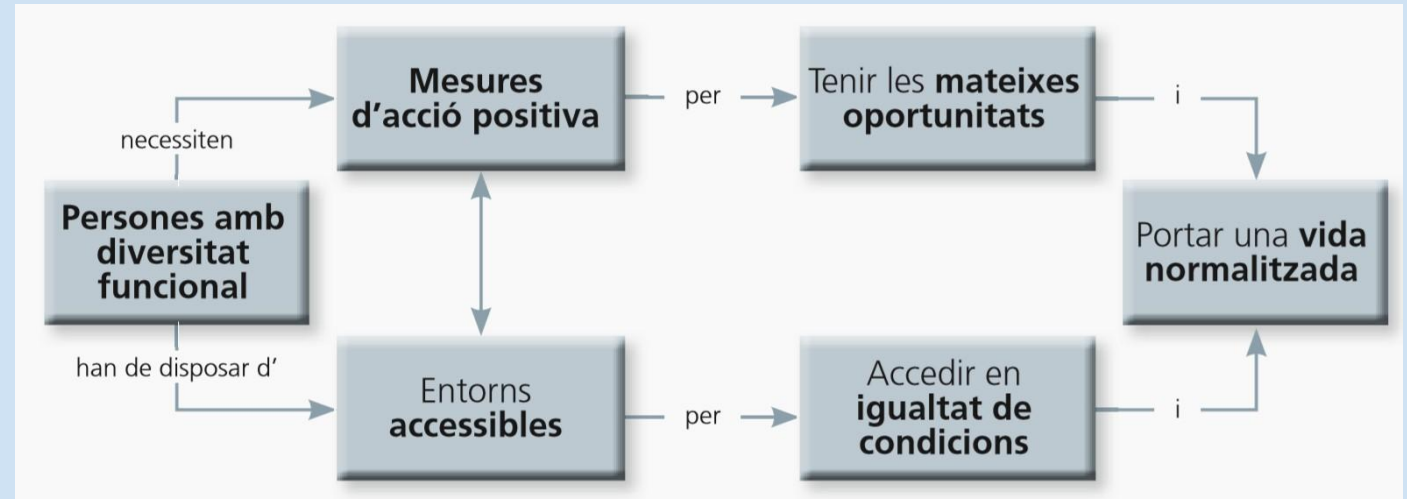

En persones amb diversitat funcional o en situació de dependència, aquesta igualtat està menyscabada per:

- L'existència de dificultats en l'accés o en la realització d'activitats.
- La limitació en la presa de decisions.

Principis per la igualtat de condicions

- ✓ **Normalització:** desembolicar-se amb normalitat en tots els àmbits de la vida.
- ✓ **Accessibilitat:** condició dels entorns, productes i serveis per ser comprensibles i utilitzables.
- ✓ **Mesures d'acció positiva:** compensen els desavantatges de la capacitat funcional o la dependència.

Entorns no accessibles.

Dificultats en la interacció amb l'entorn

Les persones en situació de dependència troben les següents dificultats:

- Dificultats de maniobra.
- Dificultats per salvar desnivells.
- Dificultats d'abast.
- Dificultats sensorials.
- Dificultats d'orientació.
- Dificultats de control:
- Dificultats d'equilibri.
- Dificultats de manipulació.

Intervenció sobre l'entorn

- Establir les característiques d'accessibilitat universal i disseny per tod@s.
- Eliminació de barreres arquitectòniques.
- Realitzar actuacions o adaptacions de mobiliari o altres dispositius.
- Proporcionar els productes de suport necessaris.
- Garantir les condicions de salubritat, confort i seguretat.
- La senyalització i l'ambientació d'espais,

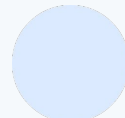
Entorns no accessibles.

PROBLEMES MÉS FREQUENTS SEGONS LA PERSONA USUÀRIA:

Persones amb dificultats de deambulació

- Dificultats per salvar desnivells i escales, per passar per llocs estrets, etc.
- Risc greu de caigudes per ensopegades o relliscades.
- Dificultat per accionar mecanismes complexos o que requereixen ambdues mans alhora

Persones amb limitacions en la visió

- Dificultat en la detecció d'obstacles.
- Dificultat en el seguiment d'itineraris.
- Dificultat en la identificació de missatges i senyals visuals.

Persones que utilitzen cadira de rodes

- Impossibilitat de superar desnivells bruscs, escales i pendents pronunciats.
- Dificultat de travessar passadissos o espais estrets o de maniobrar en ells.
- Limitació greu d'abast manual i visual, en mantenir una posició assegurada.

Persones amb limitacions en l'audició

- Dificultat per a la identificació de missatges de veu i senyals sonors.

Persones amb afectació cognitiva

- Dificultat d'orientació.
- Altres limitacions: en l'equilibri, sensorials...

L'ACCESSIBILITAT: Emplaçament i accessos

EMPLAÇAMENT

- Situat en zones cèntriques o ben comunicades amb transport públic.
- Han de ser llocs salubres i segurs.

ACCESSOS

- Pavimentats i amb el pas d'automòbils a la seva proximitat.
- Si és una edificació compartida, accés propi.
- Si disposa de diversos accessos: un almenys lliure de barreres arquitectòniques.

L'ACCESSIBILITAT: Habitacions i sales comunes.

HABITACIONS

- Àrea destinada al recolliment i descans de la persona.
- La ventilació i la il·luminació serà directa a l'exterior.
- Els centres disposaran d'un elevat percentatge d'habitacions individuals.
- La superfície mínima i els requisits de mobiliari els estableix la normativa.
- La circulació per l'habitació i el mobiliari estaran dissenyats
- per ser usats per persones en cadira de rodes.
- Les cambres de bany seran preferentment individuals.

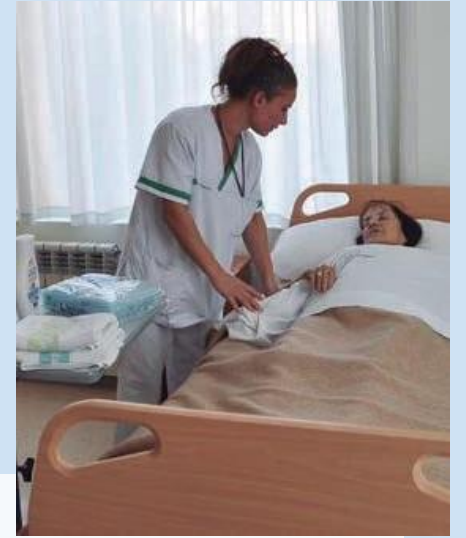
SALES COMUNES

S'inclouen com a sales comunes:

- El menjador: ha de garantir l'accés a les taules i la circulació fluida per la dependència.
- La sala d'estar: serà un espai adequat per a la convivència.
- La sala d'activitats o teràpia ocupacional: disposarà d'espai suficient per a les activitats que s'organitzin.

La quantitat de sales serà determinat pel nombre i persones usuàries.

Les zones comunes hauran de disposar d'un mínim de lavabos, diferenciats per a homes i dones.

L'ACCESSIBILITAT: Dependències d'Atenció Socio-Sanitària.

ATENCIÓ SÒCIO-SANITÀRIA

Sala de consulta: destinada a visitar i realitzar reconeixements a les persones usuàries.

Sala de capellans o infermeria: En ella s'apliquen cures d'infermeria.

- Disposarà d'una farmaciola amb medicació i material de cures.
- Albergarà un nombre de llits segons la capacitat del centre.
- Disposarà de cambra de bany completa.

Unitat d'infermeria: en centres sociosanitaris comptaran amb aquest equipament.

Sala de fisioteràpia i rehabilitació:

- Espai destinat a la realització d'exercicis físics de manteniment i recuperació.
- Tindrà la superfície, les condicions i els materials necessaris per a aquestes activitats

L'ACCESSIBILITAT: Els lavabos i banys.

LAVABOS I BANYS

Condicions que han de complir per normativa:

- Complir els criteris d'accessibilitat universal.
- Distribució: ha d'haver-hi lavabos prop de les diferents estances.
- Equipament mínim segons la cambra de bany:
 - L'ús de les habitacions: vàter, lavabo i dutxa.
 - Els de les zones comunes: vàter i lavabo.
- Els centres grans: cambra de bany geriàtric amb banyera adaptada
- Intimitat versus seguretat. Els lavabos disposaran:
 - De panys interiors.
 - De mecanismes d'obertura exterior per a casos d'emergència.

L'ACCESSIBILITAT: Cuina i altres.

CUINA

Ús de la cuina:

- Elaborar els menús (cuina pròpia).
- Preparar i servir (servei de càteríng).

Característiques:

- Tenir unes dimensions d'acord amb el nombre de comensals.
- Disposar d'accés a l'exterior per al subministrament i la sortida de residus.
- Tenir ventilació directa a l'exterior i extracció mecànica de fums i gasos.
- Disposar d'un magatzem proper per a aliments i matèries primeres no peribles.
- Complir normes relatives a l'enrajolat de parets (de fàcil neteja) i al paviment (antilliscant)

ALTRES

- Zona d'administració: consta del despatx d'adreça, l'espai de secretaria i la sala de visites.
- Bugaderia: pot subcontractar-se a empreses especialitzades.
- Magatzems: sol haver-hi un magatzem de menjar, un altre de llenceria i roba neta, etc.
- Vetlla: els centres grans han de disposar d'estades dedicades a aquesta funció.

L'ACCESSIBILITAT: Elements de pas i mobiliari.

ZONES DE PAS

Vestíbul:

ha de ser ampli per facilitar el pas i evitar aglomeracions.

Escales:

Han de disposar de passamans.

Ser antilliscants.

Estar senyalitzades amb paviment diferent i comptar amb un dispositiu d'il·luminació.

Rampes:

han de presentar les mateixes característiques que les escales.

Ascensors:

és obligatori, com a mínim, un ascensor si cal pujar o baixar més d'una planta.

Portes i passadissos:

Han de permetre una deambulació fàcil, tant a peu com en cadira de rodes.

La normativa estableix requisits específics.

MOBILIARI

Procurar que els equipaments siguin ergonòmics, assegurances i fàcils de netejar.

Mobiliari del menjador:

Les cadires han de tenir reposabraços i entapissat amb farciment ferm.

Les taules han de permetre el seu ús per persones amb cadira de rodes.

Mobiliari de la sala d'estar: les butaques, butaques o sofàs s'adaptaran ergonòmicament a les necessitats de les persones usuàries.

Mobiliari dels dormitoris:

- Llit professional, almenys per a les persones que precisin atenció en llit.
- Tauleta de nit.
- Mesa de llit o carro safata en persones enllitades.
- Butaca, poden incorporar reposapeus i respallier graduable.

PRODUCTES DE SUPORT

i SEGONS LA SEVA UTILITZACIÓ:

Un **producte de suport** és qualsevol dispositiu, eina, equip o instrument destinat a pal·liar les limitacions funcionals d'una persona. Són molt diversos per atendre la gran diversitat de necessitats. Per facilitar la seva identificació s'han elaborat catàlegs amb una nomenclatura normalitzada.

Productes d'ús compartit:

- Elements de protecció corporal.
- Accessoris de subjecció: armilles, arnesos i corretges.
- Dosificadors de medicaments.
- Productes de suport per a l'alimentació..
- Productes de suport relacionats amb l'eliminació.
- Productes de suport per al vestit i el calçat.
- Equips de desplaçament.
- Elevadors i grues.
- Productes de suport per a l'oci i l'escriptura.

Productes d'ús individual:

- **Productes de suport a la higiene personal:** raspalls, esponges, maquineta d'afaitar, etc.
- **Productes de suport especialment personalitzats:**
 - Calçat.
 - Pròtesi.
 - Qualsevol producte dissenyat per a una persona en concret i que és de la seva propietat.

Condicions ambientals i de seguretat

Condicions de salubritat i confort:

- Il·luminació: preferiblement natural i directa.
- Ventilació: natural i directa sempre que sigui possible.
- Temperatura: mantenir una temperatura aproximada de 20 °C.
- Soroll: es garantirà l'aïllament termo acústic i es fomentaran normes per evitar sorolls innecessaris.
- Neteja: serà escrupolosa en totes les instal·lacions.

Condicions de seguretat:

- Instal·lació d'enllumenat d'emergència a les zones indicada per normativa.
- Sistema de videovigilància en zones comunes i en espais de pas.
- Timbre de trucada en els dormitoris i en els banys.
- Instal·lació elèctrica conforme a la legislació vigent.
- Pla d'emergència i evacuació.
- Sistema de seguretat contra incendis.

SENYALITZACIÓ I AMBIENTACIÓ D'ESPAIS

La senyalització contribueix a fer l'entorn comprensible. La senyalització en un centre residencial pot ser d'espais o d'itineraris. Mitjançant la senyalització es facilita l'orientació espacial i temporal de les persones usuàries i es contribueix a la seva seguretat.

Pautes de senyalització:

- Marcar itineraris que facilitin el desplaçament pel centre.
- Indicar l'accés a les diferents dependències.
- Localitzar la ubicació de diferents elements.
- Advertir la presència de possibles riscos o obstacles.
- Indicar les dependències de cada planta mitjançant plànols.
- Advertir situacions d'emergència

La senyalització serà clara i precisa i els senyals hauran d'estar ben situades.

Els senyals poden ser:
Visuals.
Sonores.
Tàctils.

L'ambient del centre residencial ha de ser el més acollidor possible.
Les habitacions podran estar personalitzades.
L'estructuració dels espais facilitarà les relacions socials i la comunicació.
La decoració, el mobiliari i la decoració ajudaran a crear un ambient estimulant.

Aplicació de tècniques de reestructuració ambiental

